

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
D E C I Z I E

01 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Gordilă Nicolae

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Radu Sâli, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2016, în cauza penală privindu-l pe

Cazacu Petru Xxxxx, născut la xxxxxxxx,
originar și domiciliat în s. Xxxxxx, r-l Xxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de fond: 11.03.2016 – 04.07.2016;

Instanța de apel: 19.07.2016 – 13.09.2016;

Instanța de recurs: 15.12.2016 – 01.02.2017.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 04 iulie 2016, inculpatul Cazacu Petru Xxxxx a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, stabilindu-i-se pedeapsa închisorii pe termen de 3 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite lui Cazacu Petru Xxxxx a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 4 ani, dacă, în termenul de probațiune condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat, obligându-l să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent, care exercită controlul privind executarea pedepsei.

2. Pentru a pronunța sentința, în fapt, instanța de fond a stabilit, că Cazacu Petru la data de 02 august 2015, aproximativ la ora 22.00 min., în str. Calea Orheiului, mun. Chișinău din direcția com. Stăuceni spre bd. Renașterii Naționale, se deplasa cu autovehiculul de model „Volkswagen-Passat” cu n/î xxxxxx. În timpul deplasării, ajungând la intersecția str. Andrei Lupan, nu a manifestat prudență sporită la trafic, n-a apreciat corect situația rutieră în care se afla autovehiculul la momentul respectiv,

n-a luat în considerație starea lucrurilor în traficul rutier ce reflectă gradul de protecție a participanților la el împotriva accidentelor și consecinței acestora, n-a ținut permanent seama de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere, existența unor obstacole pe sectoarele drumului, intensitatea și nivelul de organizare a traficului rutier, de care va trebui să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei, benzii de circulație, de lățimea carosabilului, gabaritele vehiculelor și intervalele de siguranță necesare și a modalității de conducere a vehiculului, prin ce a încălcat cerințele pct. 45 a Regulamentului Circulației Rutiere (RCR) conform căruia: 1) conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră. 2) în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, ignorând cerințele pct. 11 lit. f) RCR - conducătorul de vehicul, înainte de plecare și în timpul deplasării, este obligat să cedeze trecerea pietonilor la trecerile pentru pietoni cu circulația neregulată, în cazul în care înaintea trecerii pentru pietoni s-a oprit sau a redus viteza vreun vehicul, conducătorii altor vehicule care se deplasează pe benzile alăturate pot continua deplasarea numai asigurându-se că în fața vehiculului menționat nu sânt pietoni pct. 10 alin. (1), lit. b) al RCR care stipulează că: - persoana care conduce un vehicul trebuie să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului Regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum; pct. 3 RCR participanții la trafic care circulă pe drumurile publice, inclusiv pietonii, sânt obligați să se conformeze Regulamentului de circulație rutieră, mijloacelor de semnalizare rutieră și semnalelor folosite în circulație și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, precum și să nu creeze neîntemeiat obstacole circulației care ar depăși pe acele care sânt provocate de circumstanțe iminente, și, ca urmare, la trecerea neregulată pentru pietoni, pe marcajul rutier orizontal longitudinal 1.14.1 Anexa nr. 4 RCR, în zona de acțiune a indicatoarelor rutiere 5.50.1 și 5.50.2 Anexa nr. 3 RCR, a tamponat cu partea frontal dreapta a autovehiculului, pietonul Bocevar Vera Pavel, care traversa regulamentar carosabil de la stânga spre dreapta relativ deplasării autovehiculului, în zona de acțiune a indicatoarelor rutier menționate. În rezultatul accidentului rutier, pietonul Bocevar Vera Xxxxx a decedat la data de 09.08.2015, fiind internată în secția de reanimare a CNȘPMU din mun. Chișinău. Conform raportului de expertiză medico-legală nr. 143D/1736 din 09 decembrie 2015: „Decesul cet. Bocevar Vera Xxxxx născută la xxxxxx, a survenit în rezultatul revărsatelor sanguine intracerebrale (contuzie cerebrală) ca consecință a traumei cranio - cerebrale închise”.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată, împotriva acesteia a declarat apeluri:

3.1. Procurorul Vidrașco Tatiana, prin care a solicitat casarea sentinței Judecătoreiei Rîșcani, mun. Chișinău din 04 iulie 2016, în privința inculpatului Cazacu Petru Ilie pe motivul blândeții pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu recunoașterea culpabilității inculpatului Cazacu Petru în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de 3 ani închisoare, cu privarea dreptul de a conduce mijloacele de transport pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis și încasarea din contul inculpatului cheltuielile de judecată suportate pentru efectuarea expertizei medico-legale în mărime de 694 lei.

În motivarea apelului declarat acuzatorul de stat a indicat că, instanța de fond nemotivat a suspendat condiționat executarea pedepsei cu închisoarea, astfel încât pedeapsa este prea blândă. Cu toate că, cauza penală a fost examinată potrivit prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, a considerat că, la stabilirea pedepsei instanța de fond nu a ținut cont pe deplin de prevederile art. 75 Cod penal, fiindu-i aplicată o pedeapsă neechitabilă circumstanțelor cauzei. N-a ținut cont de faptul că, accidentul rutier a avut loc nemijlocit pe trecerea pentru pietoni (parte a carosabilului care ar trebui să fie considerată cea mai sigură), însă deplasarea inculpatului pe carosabil a lăsat impresia că reprezintă pentru acesta un caz de prioritate absolută și consideră oportun și necesară aplicarea pedepsei mai aspre față de inculpat, decât stabilită. Astfel, acuzarea a considerat că, aplicarea unei pedepse prea blânde cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, în cazul dat nu își va atinge scopul de prevenire a săvârșirii altor infracțiuni.

3.2. Avocatul Rotaru Vitalie în interesele inculpatului Cazacu Petru, prin care a solicitat casarea sentinței Judecătoreiei Rîșcani, mun. Chișinău din 04.07.2016 în partea stabilirii pedepsei în privința lui Cazacu Petru cu pronunțarea unei noi decizii, prin care a-i aplica o pedeapsă mai blândă.

În motivarea apelului declarat a invocat că, instanța de fond la stabilirea pedepsei nu a luat în considerație faptul că partea vătămată nu are careva pretenții și în cazul admiterii recalificării faptei aceasta intenționa să se împace cu inculpatul.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2016, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de către procurorul Vidrașco Tatiana.

A fost admis, din oficiu, conform prevederilor art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, apelul declarat de avocatului Rotaru Vitalie în numele inculpatului Cazacu Petru, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

S-a dispus încetarea procesului penal pe art. 264¹ alin. (3) lit. b) Cod penal, în privința inculpatului Cazacu Petru, pe motivul intervenirii amnistiei.

4.1. În motivarea deciziei adoptate, instanța de apel a indicat că, la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat că inculpatul a săvârșit anume infracțiunea imputată. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Necătând la faptul, că inculpatul Cazacu Petru își recunoaște vina pe deplin, vinovăția lui de comiterea infracțiunii imputate se dovedește integral de următoarea sistemă de probe, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele, cum ar fi: procesul-verbal al examinării locului accidentului rutier din 02 august 2015 și tabelul fotografic cu imaginile foto de la fața locului și schița accidentului rutier (f.d. 11-15); raportul de expertiză medico-legală nr. 143 D/1736 din 09 decembrie 2015 (f.d. 36); declarațiile martorului Bocevar Nadejda Xxxxx (f.d. 50); declarațiile succesorului părții vătămate Bocevar Pavel Xxxxx; (f.d. 54); declarațiile martorului Cataev Serghei Xxxxx (f.d. 62); informația prezentată de IMREI „LUMTEH”, la data de 02 august 2015 (f.d. 103).

De asemenea, instanța de apel a considerat că, instanța de fond a ținut cont, la stabilirea categoriei și a măsurii de pedeapsă inculpatului Cazacu Petru, de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, și anume: de caracterul prejudiciabil al infracțiunii, de personalitatea acestuia, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării lui, de persoana inculpatului - neavând antecedente penale, este caracterizat pozitiv la locul de trai (f.d. 133 134), de comportamentul acestuia de până la comiterea infracțiunii și după aceea, de faptul că a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune.

Din cele reținute poate fi trasă concluzia că inculpatul Cazacu Petru a recunoscut vina, cauza în instanța de fond a fost examinată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, regretă de cele săvârșite și se căiește sincer.

Astfel, instanța de apel a conchis că, în cauza dată suntem în prezența multiplelor circumstanțe atenuante și în lipsa oricăror circumstanțe agravante: recunoașterea vinei și căința sinceră, acordul de a fi examinată cauza în baza probelor de la urmărirea penală cu recunoașterea necondiționată a vinei.

Totodată, în cadrul examinării cauzei în instanța de apel, la data de 13 septembrie 2016, inculpatul Cazacu Petru, prin înscris autentic a solicitat aplicarea Legii 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova cu încetarea procesului penal privința sa.

În speță, inculpatul Cazacu Petru a recunoscut integral vina, a solicitat, prin scris autentic, aplicarea actului de amnistie, sunt întrunite prevederile art. 1 al Legii

sus-indicate și nu sunt careva impedimente prevăzute de art. 10 al acestei Legi, astfel, instanța de apel a considerat necesar de încetat procesul penal pe parcursul examinării cauzei în apel.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, împotriva acesteia a declarat recurs ordinar procurorul, prin care solicită casarea acesteia, cu remiterea cauzei spre rejudecare în aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului a invocat că inculpatul, prin sentință, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, adică încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane.

În conformitate cu prevederile art. 9 al Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, se absolvă de executarea pedepsei stabilite persoana condamnată, până la data intrării în vigoare a prezentei legi, la pedeapsa cu închisoare pentru săvârșirea infracțiunii din imprudență, indiferent de termenul de pedeapsă stabilit sau executat, dacă fapta nu a cauzat decesul victimei.

Prin urmare, în speță, actul amnistiei nu este aplicabil.

Mai este necesar de menționat că, deși în descriptivul deciziei instanței de apel, la pct. 10 al deciziei, se constată cu certitudine că Cazacu Petru a comis infracțiunea imputată, prevăzută la art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, iar în dispozitiv este indicat că se încetează procesul penal pe art. 264¹ alin. (3) lit. b) Cod penal, astfel motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

Pe cale de consecință, se apreciază că instanța de apel a comis o eroare de drept, care este temei de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cazurile când instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

6. Avocatul Rotaru Vitalie în numele inculpatului Cazacu Petru a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către procuror, invocând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, deoarece instanța de apel la stabilirea pedepsei și aplicarea Legii nr. 210 cu privire la amnistie, a luat în considerație faptul că partea vătămată nu are careva pretenții și că în limitele legii este posibilă încetarea procesului penal.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva

hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Recurentul în textul recursului invocă prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii și au fost aplicate pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Tot din textul recursului se evidențiază, că recurentul în principiu critică hotărârea instanței de apel pentru faptul că a fost adoptată o soluție de încetare a procesului penal în baza art. 2 al Legii privind amnistia, ce contravine interdicțiilor prevăzute de art. 9 al Legii nominalizate din motiv că inculpatul a comis o infracțiune cu cauzarea decesului victimei.

Verificând decizia recurată și opozant criticilor invocate sub aspectul prezenței cazului de casare prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul penal constată, că în prezenta speță instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, hotărârea adoptată cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la caz, la încetarea procesului penal în privința inculpatului, din motivul aplicării Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

În prezenta cauză penală, Colegiul reține acel fapt că instanța de apel în hotărârea sa, a indicat din ce motiv nu s-a expus asupra argumentelor apelului declarat de procuror și în cele din urmă just a concluzionat că inculpatul întrunește condițiile de a fi aplicate în privința sa prevederile Legii nr. 210 cu privire la amnistie.

Așadar, conform art. 1 alin. (1) al Legii nr. 210 din 29.07.2016 nominalizată mai sus, prezenta lege se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate care manifestă căință activă în cadrul procesului penal și celor condamnate care sânt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, perioadei de probațiune sau termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc mediu sau redus, dacă aceste persoane cad sub incidența prevederilor art. 2-9, 11 și 12. Deci, reieșind din textul normei juridice menționate se constată, că aceasta este aplicabilă condiționat persoanelor: 1) care au statut de bănuیت, învinuit și inculpat și 2) care au statut de condamnat, urmând a fi întrunite condițiile stipulate în textul acestei legi.

Luând în considerare cele menționate, instanța de recurs relevă, că procesul penal în privința lui Cazacu Petru învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, la etapa examinării cauzei în ordine de apel, se afla la

faza de judecare, respectiv ultimul avea statut de inculpat, deoarece în privința acestuia nu era pronunțată o hotărâre definitivă de condamnare, până la data intrării în vigoare a prezentei legi (adică până la data de 09.09.2016). Prin urmare, Colegiul apreciază ca fiind juste concluziile instanței de apel privind aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art. 2 alin. (1) al Legii nr. 210 privind amnistia, unde este stipulat că, procesul penal încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare referitor la infracțiunea săvârșită până la adoptarea prezentei legi pentru care Codul penal nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 sau Codul penal aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești din 24 martie 1961 prevede în calitate de pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani.

Relevant pentru cauza dată este faptul că, sancțiunea infracțiunii imputate inculpatului și prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, prevede ca pedeapsă principală, închisoare de la 3 la 7 ani, precum și acel fapt că vinovăția inculpatului este confirmată pe deplin de probele administrate la dosar, care nici nu a fost contestată de către participanții la proces, totodată, în privința inculpatului nefiind incidente restricțiile stipulate la art. 10 al Legii nr. 210 privind amnistia.

Astfel, în opinia Colegiului penal sunt întemeiate concluziile instanței de apel de încetare a procesului penal în legătură cu intervenirea amnistiei, care potrivit art. 107 alin. (1) Cod penal, are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei și care conform art. 275 pct. 4) Cod de procedură penală este o circumstanță care exclude urmărirea penală și generează încetarea cazului.

Cât privește argumentul procurorului, precum că în privința inculpatului există interdicția prevăzută de art. 9 al Legii nr. 210 privind amnistia, ce a intrat în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial nr. 293-305/632 din 09.09.2016 și care prevede că se absolvă de executarea pedepsei stabilite persoana condamnată, până la data intrării în vigoare a prezentei legi, la pedeapsa cu închisoare pentru săvârșirea infracțiunii din imprudență, indiferent de termenul de pedeapsă stabilit sau executat, dacă fapta nu a cauzat decesul victimei, Colegiul penal evidențiază, că aceste prevederi legale sunt relevante pentru persoanele care au statut de condamnat și în privința cărora există o hotărâre definitivă adoptată, până la intrarea în vigoare a prezentei legi, însă în cauza deferită judecării, Cazacu Petru, avea statut de inculpat și în privința lui nu era adoptată o hotărâre definitivă, aceasta fiind adoptată după intrarea în vigoare a Legii nominalizate, adică la data de 13.09.2016. Din aceste considerente, instanța de recurs apreciază ca neîntemeiat argumentul, menționat mai sus.

Referitor la criticile procurorului cu privire la eroarea strecurată în dispozitivul deciziei instanței de apel, fapt prin care motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, Colegiul penal menționează că, eroarea materială despre care s-a făcut mențiunea a fost corectată prin încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău

de corectare a erorii materiale din 29 noiembrie 2016 (f.d. 200-201), iar cele invocate nu constituie temei de casare a deciziei instanței de apel.

Nici temeiul pentru recurs prevăzut în pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu s-a confirmat în cauză, întrucât acest temei este invocabil în cazul în care persoanei condamnate i-a fost stabilită o pedeapsă penală, iar una din părți nu este de acord cu această pedeapsă sau cu individualizarea ei. Însă în cazul dat, instanța de apel a adoptat o hotărâre de încetare a procesului penal în legătură cu intervenirea amnistiei, ce a avut ca efect înlăturarea răspunderii penale și a pedepsei. Prin urmare, Colegiul consideră că temeiul de recurs invocat și menționat mai sus, nu este incident cazului supus judecării, pentru a interveni în soluția adoptată, deoarece în prezenta speță inculpatului nu i-a fost stabilită o careva pedeapsă, respectiv nu este prezent obiectul discuției acestui temei de casare.

În sensul celor constatate în prezenta decizie și reieșind din plenitudinea motivelor expuse de instanța de apel asupra soluției adoptate, Colegiul penal conchide că temeiurile pentru recurs, invocate de recurent, nu și-au găsit confirmare, iar motivele invocate în recursul de pe rol sunt neîntemeiate. Totodată, Colegiul penal nu atestă alte careva erori, ce ar constitui temei de implicare în soluția instanței de apel, în sensul casării hotărârii acesteia.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Radu Sâli, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2016, în cauza penală în privința lui **Cazacu Petru Xxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțarea integrală la **01 martie 2017**.

Președinte:

Gordilă Nicolae

Judecători:

Guzun Ion

Catan Lilian